

การพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The development of the art camp curriculum for grade 10 student

นพดล สายจันทร์¹⁾ และวัชรินทร์ ศรีรักษา²⁾

Noppadol Sai-jan¹⁾ and Wacharin Sriraksa²⁾

¹⁾ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Educational, Khon kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Faculty of Educational, Khon kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ และความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ปี 2557 ที่สมัครเข้าร่วมค่ายศิลปะ จำนวน 199 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยประกอบด้วย 1) หลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนาศึกษา 2) แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบประเมินทักษะการวาดภาพ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมค่ายศิลปะ ผลการวิจัยพบว่า

หลักสูตรการจัดค่ายศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปใช้จัด ค่ายศิลปะ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักเรียน ที่เข้าค่ายศิลปะมีผลการทดสอบวัดความรู้ ตามเนื้อหาของหลักสูตรตามเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ 70 จำนวน 143 คน (ร้อยละ 71.86) นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 56 คน (ร้อยละ 28.14) มีคะแนนเฉลี่ย = 15.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.17 ผลการประเมินทักษะการวาดภาพ นักเรียนเข้าค่ายศิลปะมีทักษะในการวาดภาพในระดับดี มากที่สุด จำนวน 109 คน (\bar{X} = 37.88) ค่า S.D. = 2.13 คิดเป็นร้อยละ 54.77 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีทักษะในการวาดภาพในระดับดีมาก จำนวน 90 คน (\bar{X} = 44.35) ค่า S.D. = 2.82 คิดเป็นร้อยละ 45.22 ผลการสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ แบ่งเป็น 4 ด้าน 16 รายการประกอบด้วย ด้านเนื้อหาและกิจกรรม ด้านวิทยากร ด้านการทำงานกลุ่ม ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าค่าย และข้อเสนอแนะ ในข้อคำถามแต่ละด้านประกอบด้วยข้อย่อยจำนวน 4 ข้อ แบ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 2 ข้อ และคำถามเชิงลบ 2 ข้อ พบว่า ด้านเนื้อหาและกิจกรรมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.10) และค่า S.D. = 0.74 ด้านวิทยากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (= 4.10) และค่า S.D. = 0.85 ด้านการทำงานกลุ่ม มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.31) และค่า S.D. = 0.65 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าค่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30) และค่า S.D. = 0.71 สรุปโดยรวมผลการสำรวจความคิดเห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมค่ายศิลปะ มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดค่ายศิลปะ ในระดับมาก (\bar{X} = 4.20) และค่า S.D. = 0.66

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรศิลปะ ค่ายศิลปะ ทักษะการวาดภาพ

Abstract

This pre-experimental research aimed to develop the art camp curriculum for six graders of the Network for Educational Quality Development, Kumsoi Pattanasuksa, Mukdahan Primary Educational Service Area Office. The efficiency of the art camp curriculum and attending students' satisfaction were examined.

The target group was 199 primary school students in Mukdahan Province in 2014, who applied for the art camp conducted by the Network for Educational Quality Development, Kumsoi Pattanasuksa. The instruments used in this research included 1) the art camp curriculum for six grade students, generated by the Network for Educational Quality Development, Kumsoi Pattanasuksa, 2) four-choice questionnaires consisting of 20 questions, 3) Drawing Assessment Form, and 4) satisfaction questionnaires for the art camp's attendants.

The finding suggested that the art camp curriculum for six grade students was qualified by the teachers and instructors who gave some advices, the experts in curriculum and instruction, and the experts in educational assessment, and it could lead to the expected outcome. One hundred and forty-three students (71.86 percent) passed the standard examination of which requirement was 70 percent completion. Fifty-six of them (28.14 percent) failed it. The mean score was 15.08, and the standard deviation was 4.17. According to the drawing skill assessment, 109 students or 54.77 percent, among those attending the art camp, was at the highest level (\bar{X} = 37.88 and S.D. = 2.13). The number of the students at high level was 90 or 45.22 percent (\bar{X} = 44.53 and S.D. = 2.82). The questions in the satisfaction questionnaires were divided into four parts, which were contents and activities, instructors, group work, and the benefit acquired from the camp including suggestions. Each part consisted of four questions, two of which were positive questions, and the other two were negative ones. The result revealed that the participants were satisfied with the contents and activities at high level (\bar{X} = 4.10 and S.D. = 0.74). The high satisfaction was also marked for the instructors (\bar{X} = 4.10 and S.D. = 0.85), the group work (\bar{X} = 4.31 and S.D. = 0.65), and the benefit acquired from the camp (\bar{X} = 4.30 and S.D. = 0.71). In summary, the participant of this art camp were highly satisfied with \bar{X} = 4.20 and S.D. = 0.66.

Keywords: The development of the art curriculum art camp skill of drawing

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้แต่ละประเทศ ต้องแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม ดังนั้นคุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ดังนั้นประเทศคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) การก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนของไทย ในปี พ.ศ. 2558 ส่งผลต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา โรงเรียนแต่ละแห่งจะต้องมีการแข่งขันด้านคุณภาพมากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วยบริการทางการศึกษา เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้น [6]

การออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา และจัดทำหลักสูตรแกน กลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคน บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ แต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ครูปัญหามากมาย เช่น ครูขาดความรู้ความเข้าใจต่อวิชาศิลปะ ครูไม่ได้จับศิลปะมาโดยตรง

จากการศึกษาสภาพปัญหาการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ที่พบว่า มีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน เช่น ปัญหาของโรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบปัญหาพฤติกรรมนักเรียนขาดทักษะการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง [7] ปัญหาที่เกิดขึ้นมีลักษณะเดียวกัน ที่พบในโรงเรียนดอนตาลวิทยา จังหวัดมุกดาหาร พบว่าผู้เรียนขาดทักษะด้านการคิด การสอนไม่ได้เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง [4] นอกจากนี้ ยังพบปัญหาที่เกิดจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ เช่น ครูขาดแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ศิลปะ ขาดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ [5]

จากสภาพปัญหา การเรียนการสอนศิลปะในในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอยางชุมน้อย พัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษามุกดาหาร พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย ปัญหาการขาดครูด้านศิลปะ ทำให้การเรียนการสอนด้านศิลปะ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และขาดทักษะด้านการวาดภาพระบายสี

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมองเห็นจุดที่ควรจะพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้จากการทำงานวิจัยหลายแห่ง ที่ใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ในกรณีที่มีนักเรียนจำนวนมาก พบว่าวิธีการจัดค่ายศิลปะเป็นวิธีการหนึ่งที่มีการใช้แก้ปัญหาดังกล่าว เห็นได้จาก ผลการฝึกอบรมระยะสั้น โครงการค่ายศิลปะกับสิ่งแวดล้อม ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกาฬสินธุ์. [3] เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาทักษะทางศิลปะ คล้ายกับการศึกษาผลการฝึกอบรม เรื่อง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ตามอัตลักษณ์ประจำเมืองของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 4 [1] เพื่อให้ผู้รับการอบรมรู้และเข้าใจในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน เช่นเดียวกันกับการจัดการการสื่อสารค่ายศิลปะเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในจังหวัดพัทลุง [2] ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้อัตลักษณ์ในการใช้สื่อกิจกรรมค่ายศิลปะของนักเรียนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเองก็ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ผ่านการจัดค่ายที่มีประสิทธิภาพ

จากงานข้อมูลข้างต้น พอจะสรุปได้ว่ารูปแบบการจัดค่ายศิลปะ เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนศิลปะ ทั้งด้านความรู้ ทักษะการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และจะสามารถลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านศิลปะได้ระดับหนึ่ง ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าเกิดประโยชน์โดยตรงต่อโรงเรียนที่ขาดบุคลากรด้านศิลปะและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะสามารถนำความรู้ และทักษะด้านศิลปะพื้นฐานเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนศิลปะและพัฒนาพื้นฐานในการเลือกอาชีพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงคณาหาร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงคณาหาร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงคณาหาร ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. การพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ หมายถึง รูปแบบที่ใช้กำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ในค่ายศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงคณาหาร ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะดังนี้ 1) ประชุมคณะครูที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ศิลปะ 2) นำข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านศิลปะมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ 2) สร้างหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ โดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ดำเนินการจัดค่ายศิลปะตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ 4) รายงานประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ
2. ค่ายศิลปะ หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการกำหนดเนื้อหา กิจกรรมและการจัดประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆ ด้านศิลปะ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านทักษะ ด้านการเรียนรู้ คุณลักษณะที่

พึงประสงค์ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. หลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ หมายถึง เนื้อหา กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้นโดยครูผู้สอนศิลปะ ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คำสร้อยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพวงคณาหาร ประกอบด้วยมาตรฐานศิลปะ ศ. 1.1 ป 6/2 ประกอบด้วย หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุลการสร้างงานทัศนศิลป์ ด้วยการจัดขนาดสัดส่วนและความสมดุล ศ. 1.1 ป 6/3 การสร้างงานทัศนศิลป์ แบบ 2 มิติ การสร้างงานทัศนศิลป์ แบบ 3 มิติ การสร้างงานทัศนศิลป์ โดยใช้หลักการแสงเงาและน้ำหนัก ศ. 1.1 ป 6/5 สีตรงกันข้าม การใช้สีคู่ตรงกันข้าม การถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ด้วยสีตรงกันข้าม ศ. 1.1 ป 6/6การจัดที่ว่าง รูปและพื้น การปฏิบัติการจัดรูปและพื้นที่ว่าง ศ. 1.1 ป 6/7 การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง การเขียนภาพประกอบ การเขียนภาพถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์
4. ประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ หมายถึง ความรู้ของนักเรียนที่ผ่านการ เข้าค่ายศิลปะ ตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่วัดจากข้อสอบวัดความรู้แบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ และระดับทักษะการวาดภาพ จากผลงานการวาดภาพของของนักเรียนที่เข้าค่ายศิลปะตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การประเมินจากแบบประเมินทักษะการวาดภาพ (Scoring Rubrics)
5. ข้อสอบวัดความรู้ หมายถึง เครื่องมือประเมินความรู้ที่เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (ปรนัย) จำนวน 20 ข้อ สร้างจากเนื้อหาของมาตรฐานศิลปะ ศ. 1.1 ป 6/2 ประกอบด้วย หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุลการสร้างงานทัศนศิลป์ด้วยการจัดขนาดสัดส่วนและความสมดุล ศ. 1.1 ป 6/3 การสร้างงานทัศนศิลป์ แบบ 2 มิติ การสร้างงานทัศนศิลป์ แบบ 3 มิติ การสร้างงานทัศนศิลป์ โดยใช้หลักการแสงเงาและน้ำหนัก ศ. 1.1 ป 6/5 สีตรงกันข้าม การใช้สีคู่ตรงกันข้าม การถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ด้วยสีตรงกันข้าม ศ. 1.1 ป 6/6การจัดที่ว่าง รูปและพื้น การปฏิบัติการจัดรูปและพื้นที่ว่าง ศ. 1.1 ป 6/7 การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง

การเขียนภาพประกอบ การเขียนภาพถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล

6. ทักษะการวาดภาพ หมายถึง ผลการประเมินที่เป็นคะแนนที่วัดจากจากกระบวนการวาดภาพ ของนักเรียนที่เข้าค่ายศิลปะ เปรียบเทียบจากเกณฑ์การประเมินผลที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด และจากการประเมินผลงานที่ประกอบด้วยผลงานสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนด มีจุดเด่นและส่วนประกอบภาพที่สมบูรณ์ ใช้สีได้หลากหลายและจัดขนาดสัดส่วนได้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ โดยใช้แบบประเมินทักษะการวาดภาพ

7. แบบประเมินทักษะการวาดภาพ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินกระบวนการวาดภาพและประเมินผลงานการวาดภาพของนักเรียนที่เข้าค่ายศิลปะเป็นแบบ (Scoring Rubrics) คะแนนเต็ม 50 คะแนน แบ่งเป็นกระบวนการทำงาน ประกอบด้วย ความคล่องแคล่ว 5 คะแนน ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลา 5 คะแนน รวม 10 คะแนน คะแนนจากการตรวจผลงาน 40 คะแนน แบ่งเป็นผลงานมีเนื้อหาที่แปลกใหม่ 10 คะแนน มีจุดเด่นและส่วนประกอบภาพ ตามลักษณะรูปร่างและพื้น 10 คะแนน มีวิธีการใช้สีที่หลากหลาย 10 คะแนน จัดขนาดสัดส่วนได้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ 10 คะแนน รวมทั้ง 2 ด้าน 50 คะแนน

8. แบบสอบถามความพึงพอใจ หมายถึง เครื่องมือที่ให้ผู้เข้าร่วมค่ายศิลปะตอบข้อคิดเห็นตามรายการ แบ่งเป็น 4 ด้าน 16 รายการ ประกอบด้วย ด้านเนื้อหาและกิจกรรม ด้านวิทยากร ด้านการทำงานกลุ่ม ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าค่าย และข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิดท้ายตาราง ในข้อคำถามแต่ละด้านประกอบด้วยข้อย่อยจำนวน 4 ข้อ แบ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 2 ข้อ และคำถามเชิงลบ 2 ข้อ ที่มีต่อการจัดค่ายศิลปะ ซึ่งแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

9. เกณฑ์ หมายถึง เป้าหมายที่เป็นค่าคะแนนที่ตั้งไว้เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลผลของการเข้าค่ายศิลปะตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะของนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยเป้าหมายของทักษะการวาดภาพ ประกอบด้วย กระบวนการทำงานและวัดจากผลงาน รวม 50 คะแนน มีเป้าหมายคะแนนรวมด้านทักษะของนักเรียนที่เข้าค่ายศิลปะ ร้อยละ 75 และเป้าหมายด้านความรู้ วัดจากข้อสอบวัดความรู้ จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ตั้งเกณฑ์การผ่านไว้ที่ 14 คะแนนและตั้งเป้าหมายร้อยละของผู้ที่ผ่านด้านความรู้ตามเกณฑ์ ร้อยละ 70 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ วัดจากมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตั้งเป้าหมายไว้ที่ ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป หรือ ระดับความพึงพอใจมากอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยต่อไปนี้

X O₂
X แทน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ

O₂ แทน การวัดผลหลังการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ

ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ และระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายศิลปะ จำนวน 199 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรการจัดค่ายศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้นจากการศึกษาปัญหาและความต้องการของครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาค่ายร้อยพัฒนาศึกษาโดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คณะครูร่วมกัน

กำหนดกรอบเพื่อออกแบบร่างหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ นำร่างหลักสูตรเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จัดค่ายศิลปะ

2. ข้อสอบวัดความรู้ เป็นแบบทดสอบแบบ เลือกรับ (ปรนัย) จำนวน 20 ข้อ ผ่านการตรวจสอบให้ คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผลและนำไปทดลองทดสอบนักเรียนที่ผ่านการศึกษานี้อาตาม หลักสูตรค่ายศิลปะ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก ง่ายระหว่าง 0.26-0.79 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.23- 0.86 เพื่อใช้เป็นตัวสอบวัดความรู้

3. แบบประเมินทักษะการวาดภาพ ของ นักเรียนที่เข้าค่ายศิลปะเป็นแบบ (Scoring Rubrics) ผ่านการตรวจสอบให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัด และประเมินผล

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับผ่านการตรวจสอบให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและ ประเมินผลปรับปรุงก่อนนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย

1. พัฒนาหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปใช้กับกลุ่ม เป้าหมายได้ ตามวัตถุประสงค์

2. ผลการทดสอบวัดความรู้ พบว่า มีนักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์ 70 จำนวน 143 คน (ร้อยละ 71.86) นักเรียน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 56 คน (ร้อยละ 28.14) โดยภาพ รวมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 15.08 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน = 4.17

3. นักเรียนเข้าค่ายศิลปะมีทักษะในการวาด ภาพในระดับดี มากที่สุด จำนวน 109 คน (\bar{X} = 37.88) ค่า S.D. = 2.13 คิดเป็นร้อยละ 54.77 รองลงมาเป็น นักเรียนที่มีทักษะในการวาดภาพในระดับดีมาก จำนวน 90 คน (\bar{X} = 44.35) ค่า S.D. = 2.82 คิดเป็นร้อยละ 45.22 และเมื่อประเมินผลงานการวาดภาพหลังจากการเข้าค่าย ศิลปะ พบว่านักเรียนมีทักษะการวาดภาพโดยรวมอยู่ใน ระดับดี (\bar{X} = 40.81) ค่า S.D. = 4.05

5.6.4 ระดับความพึงพอใจพบว่าด้านเนื้อหาและ กิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.10) และ ค่า S.D. = 0.74 ด้านวิทยากร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.10) และค่า S.D. = 0.85 ด้านการทำงาน กลุ่ม มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.31) และ ค่า S.D. = 0.65 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าค่ายมี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30) และค่า S.D. = 0.71 สรุปโดยรวมผลการสำรวจความคิดเห็นความพึง พพอใจของผู้เข้าร่วมค่ายศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่ม เครื่องข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาค่าสร้อยพัฒนาศึกษามี ระดับความพึงพอใจต่อการจัดค่ายศิลปะ ในระดับมาก (\bar{X} = 4.20) และค่า S.D. = 0.66

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายนี มีนักเรียนจำนวน 163 คน (ร้อยละ 81.90) ทำคะแนนได้ ผ่านเกณฑ์ 75 % ของคะแนนเต็ม อีกทั้งมีนักเรียนจำนวน 9 คน (ร้อยละ 4.71) มีผลงานการประเมินได้คะแนนเต็ม 50 คะแนนซึ่ง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนา ทักษะด้านการวาดภาพระบายนี้อย่างชัดเจน ซึ่งเกิด จากกระบวนการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรการจัดค่ายศิลปะ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรเพื่อจัดค่ายศิลปะ ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะให้กับ โรงเรียนที่ขาดครูศิลปะ ช่วยพัฒนานักเรียนที่ขาดโอกาส ในการเรียนรู้ด้านศิลปะ สามารถพัฒนาทักษะด้านการ วาดภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจากที่ไม่ เคยทำกิจกรรมทางศิลปะในค่ายศิลปะมาก่อน สังเกตได้ จากผลงานของนักเรียนที่ผ่านการเข้าค่ายศิลปะ

2. การวัดผลด้านความรู้ ใช้ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การผ่านตั้งไว้ที่ 14 คะแนน(ร้อยละ 70) จากจำนวนผู้ที่เข้าค่ายศิลปะ 199 คน พบว่าโดยภาพรวม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย \bar{X} = 15.08 มีนักเรียนที่ทำคะแนน ผ่านตามเกณฑ์ จำนวน 143 คน (ร้อยละ 71.86) จากการ วัดผลด้านความรู้ เห็นได้ว่าผู้เข้าค่ายศิลปะมีความรู้ความ เข้าใจในด้านความรู้เนื้อหาความรู้ ที่วิทยากรได้บรรยาย นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาตาม หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

3. ระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ค่ายศิลปะ พบว่าด้านเนื้อหาและกิจกรรมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และค่า S.D. = 0.74 ด้าน วิทยากร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และค่า S.D. = 0.85 ด้านการทำงานกลุ่ม มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และค่า S.D. = 0.65 ด้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าค่ายมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และค่า S.D. = 0.71 สรุปโดยรวม ผลการสำรวจความคิดเห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ค่ายศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษาคำสร้อยพัฒนศึกษา มีระดับความ พึงพอใจต่อการจัดค่ายศิลปะ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และค่า S.D. = 0.66

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มเติมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจใน กระบวนการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการใช้เพลง หรือเกมเป็นช่วงๆหรือให้โอกาสนักเรียนได้เปลี่ยน อิริยาบถเป็นช่วงๆ
2. ควรมีการเสนอโครงการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานเอกชน ต่างๆในการเพื่อหางบประมาณสำหรับการบริหารจัดการ ด้านวิทยากรควรจัดค่ายในลักษณะ ค่ายย่อยเป็นฐานละ กิจกรรม
3. จัดหาสถานที่ที่สามารถบรรจุ ผู้เข้าร่วมค่าย ศิลปะให้ได้เพียงพอ
4. ควรเขียนหลักสูตรให้มีความละเอียดมากที่สุด จะเป็นผลดีเมื่อการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติจริง หรือการปรับเปลี่ยน ให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ กิจกรรม

บรรณานุกรม

- [1] Buangam P. The result of training on packaging design in accordance with city identity of industrial promotion center region 4 [MEd thesis]. Khon kaen: Khon Kaen University; 2012. (In thai)
- [2] Doungpiree C. Communication Management in Art Camp for Students Learning in Phatthalung Provinc [MCA thesis]. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University; 2012. (In thai)
- [3] Praphaporn M. The Study of the short training in art and environment project's result at sirindhorn museum, kalasin province [MEd independent study]. Khon kaen: Khon Kaen University; 2010. (In thai)
- [4] Srisuwun A. Learning achievement of art instruction using creative thinking process on drawing and painting for mathayomsuksa 2 student at dontanwittaya school dontan district mukdahan province [MEd thesis]. Khon kaen: Khon Kaen University; 2010. (In thai)
- [5] Tanunchaibutra P. The development of visual art leaning management model to enhance creativities [DEd thesis]. Khon kaen: Khon Kaen University; 2010. (In thai)
- [6] Upper secondary education bureau. World-Class Standard School. Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand Ltd; 2012. (In thai)
- [7] Utata O. The art creative thinking development of drawing and painting for student in donsaiangpittaya khom school by using integrated infusion method [MEd thesis]. Khon kaen: Khon Kaen University; 2010. (In thai)